EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 11 24
COM(2017) 692 final

2017/0310 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl taikytino nugriebto pieno miltelių supirkimo kiekybinio apribojimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1370/2013, kuriuo nustatomos su bendru žemės ūkio produktų rinkų organizavimu susijusios tam tikros pagalbos ir grąžinamųjų išmokų nustatymo priemonės

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šiuo metu sukaupta apie 400 000 tonų nugriebto pieno miltelių viešųjų atsargų. Šis kiekis lygus trečdaliui per pirmąjį 2017 m. pusmetį visame pasaulyje parduoto nugriebto pieno miltelių kiekio. Rinką trikdo jau pats tokių atsargų buvimas.

Pieno rinkos stebėjimo centro Ekonomikos taryba pranešė, kad riebalų ir baltymų kainų skirtumas yra kaip niekad didelis. Sviesto ir nugriebto pieno miltelių kainos santykio vidurkis dešimt metų svyravo apie 1,4 (mažiausias – 0,8, didžiausias – 1,7), o nuo 2016 m. gegužės mėn. didėjo ir šiuo metu santykis yra beveik 4/1. Susidarius tokiam precedento neturinčiam sviesto ir nugriebto pieno miltelių kainų atotrūkiui, viešosios intervencijos pasiūlymai paprastai teikiami esant padėčiai, kurioje apsaugos priemonių naudojimas rinkos požiūriu yra nepagrįstas.

Viešoji intervencija superkant nustatyta kaina bus vėl taikoma nuo 2018 m. kovo mėn. iki 2018 m. rugsėjo mėn., kaip numatyta Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamente, neviršijant 109 000 tonų kiekio per metus.

Didelę sviesto riebalų paklausą rinkos ekspertai laiko struktūriniu reiškiniu, todėl nugriebto pieno milteliai faktiškai ir toliau išliks menkesnės vertės šalutiniu produktu, nebent atsirastų naujų realizavimo rinkų. Pasitvirtinus tokiam scenarijui nuo kitų metų kovo mėn. nugriebto pieno miltelius gali tikrai tekti supirkti taikant viešąją intervenciją. Taip atsitikus ir pieno supirkimo kainoms esant pakankamo dydžio, viešąja intervencija būtų akivaizdžiai nukrypta nuo jos tikslo – užtikrinti deramą žemės ūkiu besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį.

Todėl reikia nuspręsti, kaip užkirsti kelią nugriebto pieno miltelių supirkimui nustatyta kaina 2018 metais, jei tas supirkimas nepateisinamas su rinka susijusiomis aplinkybėmis. Šiuo tikslu riba, kurią pasiekus vykdoma viešoji intervencija nustatyta kaina, 2018 m. turėtų būti lygi nuliui. Dėl to konkurso procedūra būtų pradėta vykdyti nuo 2018 m. kovo 1 d., kai prasideda viešosios intervencijos laikotarpis, o Komisija, balsuodama Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komitete, kiekvienu konkrečiu atveju nuspręstų, kokį kiekį ir kokia kaina reikėtų supirkti.

Siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatyta priemonė iš karto padarytų poveikį rinkai ir kad rinkos dalyviai būtų informuoti tinkamu laiku prieš prasidedant kitai intervencijos kampanijai, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Šis pasiūlymas dera su bendro žemės ūkio produktų rinkų organizavimo politika, kurios tikslas – stabilizuoti rinkas ir užtikrinti deramą žemės ūkio veikla besiverčiančios bendruomenės gyvenimo lygį.

Šis pasiūlymas dera su SESV 43 straipsnio 3 dalimi, pagal kurią Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, patvirtina priemones dėl kainų, rinkliavų, pagalbos ir kiekybinių apribojimų nustatymo ir žvejybos galimybių nustatymo bei skyrimo.

• Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Netaikoma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 3 dalis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Šis pasiūlymas priklauso ES ir valstybių narių pasidalijamajai kompetencijai ir atitinka subsidiarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Netaikoma.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Finansinis poveikis priklauso nuo nugriebto pieno miltelių kiekių ir (arba) kainų, kurios bus pasiūlytos ir patvirtintos 2018 m. kovo–rugsėjo mėn., atsižvelgiant į nugriebto pieno miltelių rinkos pokyčius.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Netaikoma.

2017/0310 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl taikytino nugriebto pieno miltelių supirkimo kiekybinio apribojimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1370/2013, kuriuo nustatomos su bendru žemės ūkio produktų rinkų organizavimu susijusios tam tikros pagalbos ir grąžinamųjų išmokų nustatymo priemonės

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) pranešta, kad 2017 m. liepos mėn. pabaigoje nugriebto pieno miltelių viešosios intervencijos atsargos Sąjungoje sudarė 357 359 tonas. Be to, iki intervencijos laikotarpio pabaigos 2017 m. rugsėjo 30 d. nustatyta kaina papildomai pasiūlyta supirkti 22 710 tonų nugriebto pieno miltelių;

(2) dėl itin didelės sviesto paklausos pieno ir pieno produktų sektoriuje šiuo metu pastebimas precedento neturintis riebalų ir baltymų kainų atotrūkis;

(3) 2018 m. pieno tiekimo mastas Sąjungoje turėtų padidėti, todėl bus pagaminta daugiau sviesto ir nugriebto pieno miltelių;

(4) tikėtina, kad dėl didelės dabartinės sviesto ir sūrio paklausos ūkininkams mokamos žalio pieno supirkimo kainos 2018 m. išliks pakankamo lygio, kad pieninininkystė būtų pelninga, nepaisant santykinai mažos pieno baltymų kainos;

(5) dėl šių rinkos veiksnių 2018 m. susidarys ypatinga padėtis, į kurią reikia tinkamai atsižvelgti, turint omenyje pieno produktų viešosios intervencijos mechanizmo taikymą;

(6) Tarybos reglamento (ES) Nr. 1370/2013[1] 3 straipsnyje nustatytas nugriebto pieno miltelių supirkimo nustatyta kaina, kuri nurodyta to reglamento 2 straipsnyje, kiekybinis apribojimas. Pasiekus tą ribą, produktai turi būti superkami konkurso tvarka siekiant nustatyti didžiausią supirkimo kainą;

(7) kad nugriebto pieno milteliai nebūtų superkami nustatyta kaina susidarius padėčiai, kai toks supirkimas neatitinka apsaugos priemonių tikslo, visa nugriebto pieno milteliams taikoma viešoji intervencija turėtų būti vykdoma konkurso tvarka. Tuo tikslu turėtų būti nustatyta, kad 2018 m. nugriebto pieno miltelių supirkimo nustatyta kaina kiekybinis apribojimas yra lygus nuliui;

(8) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1370/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

[1] 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1370/2013, kuriuo nustatomos su bendru žemės ūkio produktų rinkų organizavimu susijusios tam tikros pagalbos ir grąžinamųjų išmokų nustatymo priemonės (OL L 346, 2013 12 20, p. 12).

(9) siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatyta laikinoji priemonė iš karto padarytų poveikį rinkai ir kad rinkos dalyviai būtų informuoti tinkamu laiku prieš prasidedant kitai intervencijos kampanijai, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1370/2013 3 straipsnio 1 dalis yra papildoma šia trečia pastraipa:

„Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, 2018 m. nugriebto pieno miltelių supirkimo nustatyta kaina kiekybinis apribojimas yra 0 tonų.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

FINANSINĖ PAŽYMA				FS/17/MvD/aj Ares (2017) 5672905 6.142.2017.1 agri.ddg3.g.3(2017)5670846 DATA: 2017 10 13
1.	BIUDŽETO IŠLAIDŲ KATEGORIJA Žr. toliau pateiktas biudžeto prognozes 05 02 12 02 (Nugriebto pieno miltelių saugojimo priemonės)			ASIGNAVIMAI 2017 m. biudžetas – 19 mln. EUR; 2018 m. biudžeto projektas – 12 mln. EUR.
2.	PAVADINIMAS TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo dėl taikytino nugriebto pieno miltelių supirkimo kiekybinio apribojimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1370/2013, kuriuo nustatomos su bendru žemės ūkio produktų rinkų organizavimu susijusios tam tikros pagalbos ir grąžinamųjų išmokų nustatymo priemonės			
3.	TEISINIS PAGRINDAS Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 3 dalis			
4.	TIKSLAI Išvengti, kad nugriebto pieno milteliai būtų superkami nustatyta kaina, kai dėl aukštos kitų pieno produktų kainos nereikėtų siekti apsaugos priemonių tikslo. Nugriebto pieno milteliams taikoma viešoji intervencija turėtų būti vykdoma konkurso tvarka.			
5.	FINANSINIS POVEIKIS	12 MĖN. LAIKOTARPIS (mln. EUR)	2018 FINANSINIAI METAI (mln. EUR)	2019 FINANSINIAI METAI (mln. EUR)
5.0.	IŠLAIDOS – ES BIUDŽETO (GRĄŽINAMOSIOS IŠMOKOS IR (ARBA) INTERVENCIJOS) – NACIONALINIŲ INSTITUCIJŲ – KITOS	p. m.	p. m.	p. m.
5.2.	SKAIČIAVIMO METODAS Žr. pastabas			
6.0.	AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS IŠ ASIGNAVIMŲ, ĮRAŠYTŲ Į ATITINKAMĄ EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIŲ?			Netaikoma
6.1.	AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS PERVEDANT LĖŠAS IŠ VIENO EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIAUS Į KITĄ?			Ne
6.2.	AR REIKĖS PAPILDOMO BIUDŽETO?			Ne
6.3.	AR ASIGNAVIMUS REIKĖS ĮTRAUKTI Į BŪSIMUS BIUDŽETUS?			Žr. pastabas
PASTABOS Finansinis poveikis priklauso nuo nugriebto pieno miltelių kiekių ir (arba) kainų, kurios bus pasiūlytos ir patvirtintos 2018 m. kovo–rugsėjo mėn., atsižvelgiant į nugriebto pieno miltelių rinkos pokyčius.				